

Vlaams
Parlement

ingediend op **1583** (2017-2018) – Nr. 1
7 mei 2018 (2017-2018)

Ontwerp van decreet

houdende diverse wijzigingen
van het Bosdecreet van 13 juni 1990
en het decreet van 21 oktober 1997
betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 22 december 2017	13
Advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij.....	19
Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen.....	23
Voorontwerp van decreet van 30 maart 2018	39
Advies van de Raad van State	45
Ontwerp van decreet.....	51

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting**1. Samenvatting**

Voorliggend ontwerp van decreet wil diverse wijzingen aanbrengen in het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Natuurdecreet).

De wijzigingen kunnen in twee categorieën worden ingedeeld:

- 1° wijzingen aan het Bosdecreet met het oog op het stimuleren van de bebossing van gronden, met name door het optrekken van het subsidieplafond inzake verwerving en het optrekken van het financieringspercentage indien de te bebossen grond gelegen is in de planologische bestemmingen 'bosgebied' en 'reservaat en natuur' (de artikelen 2 en 3 van voorliggend ontwerp van decreet);
- 2° wijzigingen aan de regels inzake toegankelijkheid van natuurterreinen in het Natuurdecreet, met name door te voorzien in een 'omgekeerde toegankelijkheid' in natuurdomeinen (terreinen in beheer van het Agentschap voor Natuur en Bos). 'Omgekeerde toegankelijkheid' bestaat er in dat natuurdomeinen onbepaald toegankelijk zijn voor voetgangers (de artikelen 4, 5, 6 en 7 van voorliggend ontwerp van decreet).

2. Situering

Voorliggend ontwerp van decreet komt tegemoet aan twee verschillende problematieken:

- 1° de noodzaak om te komen tot een betere en snellere benutting van de middelen van de financiële boscompensatie door de subsidiëring van de aankoop van te bebossen gronden vanuit de Vlaamse overheid op te trekken. Hierdoor komt ook de restfinanciering welke de projectpartners zelf moeten inbrengen minder hoog te liggen, waardoor gemikt wordt op een stimulerings-effect. Het voorstel bouwt verder op de aanbevelingen van het Rekenhof in het rapport over ontbossing en compensatie (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 37-D/1). Tegelijk wordt een differentiatie voorzien in het subsidiepercentage, zodat aankoop van te bebossen gronden die gelegen zijn in de planologische bestemmingen 'bosgebied' en 'reservaat en natuur', hoger wordt gesubsidieerd;
- 2° voorzien in een verhoogde toegankelijkheid van natuur in Vlaanderen. In het Vlaams regeerakkoord 2014-2019 wordt hierover gesteld dat wordt gestreefd naar het bevorderen van het contact met de natuur bij de onderscheiden doelgroepen, mits het waarborgen van het evenwicht tussen toegankelijkheid en draagkracht van de natuur. In uitvoering van het Natuurdecreet en ter verbreding van het draagvlak wordt natuur in principe steeds toegankelijk behalve daar waar extra bescherming nodig is.

Het invoegen van het principe van omgekeerde toegankelijkheid in artikel 12septies, §1, Natuurdecreet, impliceert dat later enkele technische wijzingen moeten worden aangebracht aan het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2008 betreffende de toegankelijkheid van de bossen en de natuurreservaten. Meer bepaald zal in dat besluit in een aantal artikelen bijkomend verwezen moeten worden naar het nieuwe tweede lid dat met dit ontwerp van decreet wordt ingevoegd in artikel 12septies, §1, Natuurdecreet. De nodige wijzingen aan het besluit van 5 december 2008 zijn in voorbereiding.

3. Adviezen van de strategische adviesraden en de Raad van State

3.1. Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad)

Om rekening te houden met de door de Minaraad gemaakte opmerkingen is het ontwerp van decreet op een aantal plaatsen aangepast. De voornaamste punten uit het advies worden hierna beoordeeld.

– Betreffende de toegankelijkheid van natuurdomeinen

Randnummer [5]: De Minaraad geeft aan dat het bestaande wetgevend kader voorziet in de mogelijkheid om een toegankelijkheidsregeling op te stellen die zowel beperkende als uitbreidende maatregelen kan bepalen tegenover de principiële toegankelijkheid. De bestaande regelgeving, waarbij een basistoegankelijkheid (wegen en paden) werd ingesteld en een procedure om een machtiging te bekomen van de bevoegde administratie om een activiteit in een natuurdomein buiten de wegen te organiseren, spoorde de beheerder niet aan om grondig over het recreatief medegebruik na te denken, te overleggen en een toegankelijkheidsregeling op te stellen. Het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2008 betreffende de toegankelijkheid van de bossen en natuurreservaten, dat reeds negen jaar in voege is, namelijk sinds 14 februari 2009, heeft dan ook maar geleid tot een beperkt aantal toegankelijkheidsregelingen, die geargumenteed vanuit ecologisch oogpunt meestal een verstrenging van de algemene toegankelijkheid op wegen en paden tot gevolg hadden en een zeer beperkt aantal vrij toegankelijke zones in natuurdomeinen, het zonetype waarop gedoeld wordt met de aanpassing van de regeling inzake toegankelijkheid. De omkering van de filosofie van de toegankelijkheid moet leiden tot een snellere en volledige dekking van de natuurdomeinen met toegankelijkheidsregelingen, waarbij de sociale functie als een volwaardig aspect wordt meegenomen in de afweging ten aanzien van de ecologische en economische functie. Sowieso is een toegankelijkheidsregeling een vraaggestuurde oplossing die in overleg met alle betrokken lokale actoren opgemaakt wordt. Dit is de werkwijze binnen de huidige regeling en zal niet veranderen in de nieuwe regeling.

De door de Minaraad gevraagde onafhankelijke evaluatie binnen de twee jaar zal uitgevoerd worden.

Randnummer [6]: De Minaraad wijst terecht op de verschillende termen die door elkaar gebruikt worden.

We stellen dan ook voor om de terminologie 'omgekeerde toegankelijkheid' te gebruiken, omdat het begrip zo al langer voorgesteld en bekend is. De zogenaamde 'omkering' verwijst naar de omkering van de principes van het toegankelijkheidsbeleid. Het huidige regime bepaalt dat er ontoegankelijkheid geldt bij ontstentenis en maakt toegankelijkheid mogelijk via een toegankelijkheidsregeling. Het nieuwe regime bepaalt dat er toegankelijkheid geldt bij ontstentenis en maakt ontoegankelijkheid mogelijk via een toegankelijkheidsregeling.

De mogelijke verwarring en de verhoogde complexiteit op het terrein, waarnaar in het advies verwezen wordt, kan met een intensieve communicatiecampagne naar het brede publiek toe en een gerichte communicatie naar en opgemaakt in samenspraak met de belangrijkste gebruikers (onder andere de jeugdsector) opgevangen en in goede banen geleid worden. Hiervoor zullen niet alleen de infokanalen van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) gebruikt worden, maar ook deze van de jeugdsector en de verschillende lokale gemeentelijke infokanalen. Uiteraard zal het ANB zorgen voor een duidelijke aanduiding op het terrein ter hoogte van de toegangswegen naar het natuurdomein, zowel deze met als deze zonder toegankelijkheidsregeling.

Randnummer [7]: De Minaraad erkent expliciet de specifieke vraag van de jeugdsector voor toegankelijk speelgroen en stelt terecht dat locatie en bereikbaarheid van de opengestelde natuurdomeinen zeer bepalend zijn. Om hier direct aan tegemoet te komen zal het ANB bij de prioritering voor de opstelling van toegankelijkheidsregelingen voor de natuurdomeinen rekening houden met de noden van de jeugdsector. Natuurdomeinen in regio's waar de hoogste nood is, zullen een hogere prioriteit krijgen.

De raad vult het geformuleerde doel binnen het regeerakkoord echter zeer beperkt in door enkel te verwijzen naar toegankelijk speelgroen voor de jeugdsector. Er is immers ook een duidelijke, vaak lokale vraag tot ruimere toegankelijkheid vanuit de niet-georganiseerde jeugd, de gewone wandelaar, de doorsneenatuurlijke liefhebber en de burger die in de omgeving van een natuurdomein woont. Het bijkomend aanduiden van speelzones heeft hier geen antwoord op, omdat speelzone een zone-type is waar gemikt wordt op specifiek, intensiever gebruik met spelgerichte inrichtingen, tijdelijke hindernissenparcours met sjorhout, touwenparcours, kampen en andere typische speelzonepraktijken.

Randnummer [8]: De Minaraad stelt zich de vraag of de aanpassing van de regeling inzake toegankelijkheid overeenstemt met de invoering van regels vergelijkbaar met regels die gelden voor speelzones. Zoals gesteld in het deelantwoord voor randnummer 7 hierboven, is dat niet het geval.

Randnummer [9]: De Minaraad vraagt naar de juridische gevolgen van de wijziging inzake toegankelijkheid. In de eerste plaats wordt gevraagd naar de verenigbaarheid met het voorzorgsbeginsel. In de context van het milieurecht moet dat beginsel worden begrepen in de zin dat een ingreep of een beleidsmaatregel in beginsel geen ernstige of onomkeerbare schade kan veroorzaken aan het milieu. De voorliggende regeling inzake toegankelijkheid laat het ANB, als beheerder van die domeinen, te allen tijde toe om, wanneer vereist, mogelijke schade aan het milieu te voorkomen door verantwoorde keuzes te maken in een beheerplan en in een bijhorende, beperkende toegankelijkheidsregeling voor die deelgebieden waarvoor, gelet op de aanwezigheid van kwetsbare biotopen, een beperkte toegankelijkheid of zelfs ontoegankelijkheid moet ingesteld worden. De voorgestelde regeling kan dus in die zin niet nefast zijn voor de bescherming van de kwetsbare biotopen. Het voorgaande houdt in dat het voorzorgsbeginsel correct in acht wordt genomen.

Vervolgens vraagt de Minaraad zich af of er geen passende beoordeling vereist is. Dit is niet het geval. Overeenkomstig artikel 36ter, §3, van het Natuurdecreet, moet een passende beoordeling worden opgemaakt voor een "vergunningsplichtige activiteit die, of een plan of programma dat, afzonderlijk of in combinatie met één of meerdere bestaande of voorgestelde activiteiten, plannen of programma's, een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken". De term 'plan of programma' wordt gedefinieerd in artikel 2, 40°, Natuurdecreet: "een document waarin beleidsvoornemens, beleidsontwikkelingen of grootschalige overheids-, particuliere of gemengde activiteiten worden aangekondigd en dat wordt opgemaakt en vastgesteld, gewijzigd of herzien op initiatief of onder toezicht van het Vlaamse Gewest, de provincies, de intercommunales, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en/of de gemeenten, en/of van de federale overheid of waarvoor medefinanciering voorzien is door de Europese Gemeenschap of door het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap in het kader van de internationale samenwerking, voor zover het voorgenomen plan of programma aanzienlijke milieu- of veiligheidseffecten kan hebben op het grondgebied van het Vlaamse Gewest". Voorliggend ontwerp van decreet betreft geen vergunningsplichtige activiteit, noch een plan of programma, en is derhalve niet aan de verplichting voor de opmaak van een passende beoordeling onderworpen. De verwijzing naar artikel 6.2 van de Habitatrichtlijn, dat overigens naar Vlaams recht is omgezet in artikel 36ter, §2, Natuurdecreet, kan worden weerlegd

op dezelfde wijze als het eerste argument inzake het voorzorgsbeginsel: de wijziging van de toegankelijkheid van een natuurdomein in de zin dat die domeinen in beginsel onbeperkt toegankelijk zijn, kan immers in de praktijk, waar nodig door het ANB, beperkt worden, door de toegankelijkheid te beperken of zelfs een ontoegankelijkheid te voorzien. In artikel 12septies, §2, derde lid, dat onverminderd blijft bestaan, wordt uitdrukkelijk voorzien dat een natuurdomein, ontoegankelijk kan worden gesteld (onder meer) als dat “noodzakelijk is voor de bescherming van de inheemse dier- en plantensoorten”. De Vlaamse overheid, en meer in het bijzonder het ANB, kunnen op basis daarvan de toegankelijkheid beperken of verbieden als dat nodig is voor Europees te beschermen habitats en Europees te beschermen soorten die in een bepaald domein voorkomen. De voorgestelde omgekeerde toegankelijkheid verhindert derhalve niet dat de inhoud van artikel 36ter, §2, Natuurdecreet (en daarmee ook artikel 6.2 van de Habitatrichtlijn) wordt nageleefd.

De Minaraad werpt verder nog een aantal aspecten op die volgens haar moeten worden getoetst, hoewel niet wordt aangegeven in welke zin de Minaraad van oordeel is dat die toetsing volgens haar noodzakelijk is. Wat betreft het standstillbeginsel kan nogmaals verwezen worden naar wat hierboven al wordt gesteld over de relatie met het voorzorgsbeginsel en de relatie met artikel 36ter, §2 en §3, Natuurdecreet. Doordat de voorgestelde wijziging inzake toegankelijkheid van natuurdomeinen niet verhindert dat voor elk domein, waar nodig, beperkingen op de toegankelijkheid worden opgelegd als dat nodig is in functie van de aanwezige natuurwaarden, kan in de praktijk steeds rekening gehouden worden met het standstillbeginsel. Verder worden door de Raad de criteria geïntegreerd natuurbeheer, vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017, onder de aandacht gebracht. Dit zijn de criteria waaraan het beheer, bepaald in een natuurbeheerplan voor een bepaald terrein, moet voldoen. In de praktijk zijn de criteria met betrekking tot de sociale functie hier relevant, die zijn vastgesteld als criterium 2.1 en 2.2 in de bijlage bij het besluit van 14 juli 2017. Meer specifiek is criterium 2.1 van belang. Dat criterium vermeldt onder meer: “de beheerder moet aandacht hebben voor het recreatief medegebruik en moet de toegankelijkheid voor het publiek stimuleren. Het natuurterrein moet toegankelijk gesteld worden voor het publiek op een manier die de ecologische functievervulling niet in het gedrang brengt en die verstoring, zowel in de tijd als in de ruimte, beperkt en zo nodig uitsluit. De toegankelijkheid mag hierbij niet leiden tot een conflicterend gebruik tussen de verschillende recreatieve gebruikers.”. De criteria geïntegreerd natuurbeheer verhinderen dus niet dat een terrein toegankelijk wordt gemaakt, weliswaar voor zover haalbaar voor de ecologische draagkracht van het gebied. Dat sluit aan bij wat hiervoor al werd gezegd over de relatie met het voorzorgsbeginsel en de relatie met artikel 36ter, §2 en §3, Natuurdecreet. De voorziene aanpassing in artikel 12septies, §2, Natuurdecreet, staat daarenboven in juridisch opzicht op gelijke hoogte met de bepaling in artikel 16septies, zevende lid, van hetzelfde decreet, die stelt dat het beheer, bepaald in een natuurbeheerplan, moet voldoen aan door de Vlaamse Regering bepaalde criteria. Beide bepalingen moeten dus samen, naast elkaar worden toegepast. De Minaraad haalt ook het aspect aansprakelijkheid aan. Het Vlaamse Gewest is in principe haar eigen verzekeraar. Evenwel kan zij afzonderlijke polissen met verzekeringsmaatschappijen afsluiten. Zodoende sloot het Vlaamse Gewest een verzekeringspolis af die de aansprakelijkheid van beheerders van voor het publiek toegankelijke terreinen (Vlaamse bossen en natuurreservaten) dekt. Het Vlaamse Gewest valt onder de definitie van de verzekerde in de hoedanigheid van beheerder van een bos of een natuurreservaat dat is opengesteld in het kader van de regelgeving met betrekking tot de toegankelijkheid en is met andere woorden eveneens verzekerd. De aansprakelijkheid van het Vlaamse Gewest is gedekt voor schade aan personen die zich op wettige wijze in een bos of natuurreservaat bevinden, met inbegrip van schade door een ongeval aan personen die zich in een vrij toegankelijke zone bevinden. De verruiming van de toegankelijkheid zal tot een uitbreiding van de huidige verzekeringspolis leiden. Daarom zal er een nieuwe aanbesteding moeten komen voor deze polis. Het ANB

is momenteel een marktverkenning aan het voorbereiden, zodat een nieuwe aanbesteding van de polis kan doorgevoerd worden.

Randnummer [10]: De Minaraad stelt zich vragen bij de haalbaarheid van de voorziene implementatie en de handhaving. Beheer, inclusief handhaving, van de natuurdomeinen is een prioritaire kerntaak van het ANB. Momenteel is er dan ook bij het ANB een projectteam samengesteld om het principe van de omgekeerde toegankelijkheid via een plan van aanpak te concretiseren en te implementeren voor de domeinen die door het ANB worden beheerd, waarbinnen een luik handhaving een volwaardig onderdeel zal vormen.

– Betreffende de subsidiëring van bebossing

Randnummer [14] en [15]: De Minaraad stelt dat er geen analyse voorhanden is van de effectiviteit van de huidige regels inzake bosuitbreiding en van de te beperkte impact van deze wijzigingsmaatregel in het groter geheel van bosbehoud, boscompensatie en bosuitbreiding. Voorgestelde regeling beoogt enkel bij te dragen tot een effectievere compensatie van ontbossingen en is niet sturend naar bosbehoud toe en heeft niks met bosuitbreiding te maken. Het betreft één van de compensatiemechanismen naast de compensatie in natura (verplicht bij ontbossing groter dan 3 ha) en grondaankoop om te bebossen vanuit het compensatiefonds door het ANB. Voorgestelde regeling past enkel het subsidieplafond aan (van 2,5 euro/m² naar 3,5 euro/m²) aan de recent verhoogde bosbehoudsbijdrage (tot 3,5 euro/m²) en verhoogt de financiële tussenkomst vanuit het bossencompensatiefonds van 60% naar 80%. Dit komt tegemoet aan vragen van de lokale besturen en derden die aangeven dat de vroegere restfinanciering van 40% als een remmende factor om in te stappen wordt ervaren.

Randnummer [16]: De Minaraad stelt dat de beoogde differentiatie tussen bos- en natuurgebieden verouderd is en stelt voor dat het optrekken van de subsidieplafonds ook zou moeten gelden in natuurgebieden. Dit voorstel wordt gevolgd en leidt bijgevolg tot aanpassing van het ontwerp van decreet, met name in artikel 2 en 3. Daar wordt ingevoegd dat een subsidie ten belope van 80% van de aankoopssom voor gronden ook mogelijk is in de gebiedsaanduiding 'reservaat en natuur', naast de gebiedsaanduiding 'bos'.

Randnummers [17], [18] en [19]: De Minaraad stelt dat er complexiteit wordt toegevoegd aan het systeem van financiële boscompensatie, vraagt de onderbouwing van het voorstel te verduidelijken en vraagt duidelijkheid over het aantal projectaanvragen en de gevraagde budgetten in relatie tot het beschikbare budget. De beoogde aanpassing in het Bosdecreet beoogt een gelijkschakeling van de subsidie met wat reeds eerder beslist was aan de inkomstenzijde, met name het optrekken en indexeren van de bosbehoudsbijdrage tot 3,5 euro/m² en een vermindering van de restfinanciering, wat als een serieuze handicap beschouwd wordt door potentiële partners, zowel lokale besturen als privé. Dit kan bezwaarlijk als 'het toevoegen van verdere complexiteit' aan de wetgeving beschouwd worden. De gevraagde duidelijkheid over het aantal projectaanvragen en de gevraagde budgetten zal door het ANB ter beschikking van de Minaraad gesteld worden. Overigens zijn deze gegevens publiek, herhaaldelijk gecommuniceerd in de pers en als antwoord op schriftelijke vragen te raadplegen. Door verhoogd in te zetten op compensatie via aankoop door het ANB en compensatie in natura en door derden zijn sinds 2017 de inkomsten en de uitgaven van het bossencompensatiefonds in evenwicht. Ten slotte dient opgemerkt dat de verhoging van het subsidiebedrag per m² niet als reden "de gemiddelde aankoopprijs door ANB" is, zoals door de Minaraad gesteld, maar een eenvoudige gelijkschakeling met de eerder verhoogde bosbehoudsbijdrage tot 3,5 euro/m² en tot 80% van de aankoopprijs.

Randnummer [20] en [21]: De Minaraad vraagt naar een regeling die het stimuleren van de bebossing effectiever maakt door het invoeren van een vergoeding voor het bebossen van terreinen, die reeds eigendom zijn van private beheerders. Het ANB onderzoekt momenteel verschillende pistes om hieraan tegemoet te komen via sectorwetgeving of het Instrumentendecreet, waarin nu reeds mogelijkheden zijn opgenomen voor 'zonevreemde bossen' door middel van de verhandelbare ontwikkelingsrechten.

3.2. Advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV)

Het advies van de SALV is gunstig. De SALV onderschrijft dat met de aangepaste regeling een eerste stap wordt gezet naar een meer planmatige aanpak om de bosuitbreidingsdoelen in Vlaanderen te realiseren en versnippering te voorkomen. De SALV onderschrijft de meer gerichte inzet van de middelen uit het Boscompensatiefonds. Ook wordt aangestipt dat het belangrijk is dat de subsidies voor bosuitbreiding worden ingezet voor bossen die effectief bijdragen aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen, om op die manier de impact op landbouwgrond zo laag mogelijk te houden. Het advies noopt niet tot aanpassingen aan het ontwerp van decreet.

3.3. Advies van de Raad van State

Advies 63.267/1 van de Raad van State van 3 mei 2018 bevat geen opmerkingen en geeft dan ook geen aanleiding tot aanpassingen.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

De voorgestelde wijziging brengt artikel 48 van het Bosdecreet in lijn met wat in artikel 87 van hetzelfde decreet staat. Dat artikel 87 wordt ook aangepast bij voorliggend decreet, met name door artikel 3. De herhaling is vereist wegens de opbouw van het Bosdecreet. Het is de bedoeling dezelfde subsidieplafonds te laten gelden voor zowel de openbare bossen als voor privébossen. Het maximumplafond van 3,5 euro/m² en de maximale subsidiepercentages van 60% en 80% voor aankopen van te bebossen gronden worden hier ingevoegd.

Artikel 3

Deze wijziging onder punt 1° is een technische aanpassing noodzakelijk ten gevolge het decreet van 9 mei 2014 tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos. De criteria voor duurzaam bosbeheer werden door middel van dat decreet vervangen door andere criteria die hun rechtsgrond vinden in artikel 16septies, zevende lid, van het Natuurdecreet. Deze verwijzing naar die criteria uit het Natuurdecreet wordt hier overgenomen.

De wijziging bedoeld in punt 2° beoogt het verder stimuleren van de bebossing door derden. Het ruimtelijk beleid heeft in een gebiedscategorie 'bos' voorzien. Nochtans blijkt dat ongeveer 29% van de gronden gelegen in deze gebiedscategorie niet bebost zijn. Uit confrontatie van gegevens uit de Biologische Waarderingskaart met de planologische bestemmingen blijkt dat van de 45.534 ha bosgebied in Vlaanderen er 32.444 ha gekarteerd is als bos en struwelen, dit is ongeveer 71%. Deze vegetatievormen worden volgens het Bosdecreet als bos beschouwd. Een deel van het areaal aan planologisch bosgebied is in landbouwgebruik: 3668 ha als

akker, 2841 ha als grasland. Samen is dat ongeveer 14%. In het planologisch bosgebied komen ook vegetaties voor die volgens het Natuurdecreet het statuut hebben van 'verboden te wijzigen vegetaties' of waarvoor de vergunningsplicht voor het wijzigen van de vegetaties en kleine landschapselementen geldt. De 'verboden te wijzigen vegetaties en kleine landschapselementen' samen beslaan in planologisch bosgebied een areaal van 2938 ha of 6%.

Vanuit de huidige planologische situatie bekeken, is er dus nog potentieel voor bebossing in de gebiedscategorie 'bos'. Het is daarom gerechtvaardigd om het stimuleringsbeleid inzake bebossing in die gebiedscategorie verder aan te scherpen. En omdat er in de praktijk geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen bos- en natuurgebieden, wordt ook de gebiedscategorie 'reservaat en natuur' toegevoegd. Het maximale subsidiebedrag wordt aangepast aan de op dit moment geldende bosbehoudsbijdrage zoals bedoeld in artikel 90bis, §4, Bosdecreet. Tevens wordt een differentiatie ingebouwd in het plafond voor de kapitaalsubsidie inzake het verwerven van te bebossen gronden. Om het bebossen in het planologische bestemmingen 'bos' en 'reservaat en natuur' te bevorderen wordt het maximale subsidiepercentage voor aankoop van gronden om te bebossen in deze bestemmingen opgetrokken van 60% naar 80%. Door deze maatregel moeten begunstigden van de subsidie minder restfinanciering voorzien.

Artikel 4

Teneinde een grotere natuurbeleving toe te laten en struinen in de natuur en extensief spelen in het groen mogelijk te maken, wordt een nieuw toegankelijkheidsregime voor natuur- en bosgebieden in beheer van het ANB (gevat onder de term 'natuurdomeinen') ingevoerd. Dit nieuwe regime keert de huidige aanpak voor toegankelijkheid om.

De bestaande principiële toegankelijkheid betekent dat:

- 1° voetgangers in alle bossen en natuurreservaten toegang hebben tot alle boswegen en voor het verkeer minder belangrijke openbare wegen in natuurreservaten. Onder voetgangers worden verstaan: wandelaars, joggers, langlaufers, fietsers jonger dan 9 jaar en rolstoelgebruikers;
- 2° afwijkingen op deze algemene regel vandaag gebiedsspecifiek bepaald worden in een toegankelijkheidsregeling. Een dergelijke regeling kan afwijkingen toelaten voor het gebied waarvoor ze opgesteld is, voor bepaalde zones binnen het gebied en voor bepaalde gebruikers. Indien er geen toegankelijkheidsregeling bestaat, moet voor elke activiteit een individuele afwijking aangevraagd worden.

Deze principes worden omgedraaid voor bos- en natuurgebieden in beheer van het ANB (natuurdomeinen):

- 1° de toegankelijkheid van bos- en natuurgebieden in beheer van het ANB is bij ontstentenis van een goedgekeurde toegankelijkheidsregeling onbeperkt;
- 2° afwijkingen hierop worden gebiedsspecifiek bepaald in een toegankelijkheidsregeling. Deze regeling kan afwijkingen toelaten voor het gebied waarvoor ze opgesteld is, voor bepaalde zones binnen het gebied en voor bepaalde gebruikers.

Het nieuwe regime wordt enkel ingevoerd voor natuurdomeinen, bos- en natuurgebieden in beheer van het ANB (definitie van 'natuurdomein' in artikel 2, 55°, Natuurdecreet). Een veralgemeende invoering van het nieuwe regime voor alle bos- en natuurgebieden zou problemen opleveren met de eigenaars van bepaalde gebieden. Daarom is het regime slechts in te voeren voor bos- en natuurgebieden die onder directe controle/beheer van het ANB zijn.

Het nieuwe regime beperkt zich tot voetgangers en gelijkgestelden in lijn met de bestaande filosofie, omdat de impact van deze gebruikers beperkt blijft. In arti-

kel 12septies, §1, derde lid, Natuurdecreet, wordt bepaald dat met de voetganger worden gelijkgesteld: de rolstoelgebruikers en de fietsers jonger dan 9 jaar.

Om het principe van omgekeerde toegankelijkheid ingang te doen vinden in natuur-domeinen, wordt een lid toegevoegd aan artikel 12septies, §1, Natuurdecreet.

Omgekeerde toegankelijkheid van terreinen houdt in dat een onbeperkte toegankelijkheid geldt voor voetgangers op die terreinen. Aangezien het eerste lid van artikel 12septies, §1, Natuurdecreet, stelt dat die toegankelijkheid geldt op de openbare weg en de private wegen, wordt in dit toegevoegde lid gesproken van een afwijking hierop. Het laatste lid van artikel 12septies, §1, Natuurdecreet, waarin wordt gesteld dat de rolstoelgebruikers en de fietsers jonger dan 9 jaar met een voetganger worden gelijkgesteld, blijft onverminderd van toepassing.

Artikel 5

Artikel 12octies, Natuurdecreet, betreft de verplichting van de opmaak van een toegankelijkheidsregeling. Een toegankelijkheidsregeling regelt het toegankelijkheidsregime van een gebied in het geval dit regime afwijkt van het regime bij ontstentenis. Het eerste lid van het artikel stelt dat een toegankelijkheidsregeling opgemaakt moet worden. Omwille van de aanpassing die door het vorige artikel wordt aangebracht aan artikel 12septies, §1, Natuurdecreet, is het nodig om in paragraaf 1, eerste lid, van artikel 12octies, Natuurdecreet, een verwijzing in te voegen naar het nieuw ingevoegde tweede lid van artikel 12septies, §1. Dat is nodig om de bepaling te vervolledigen, in de zin dat de toegankelijkheid van een terrein in beginsel geregeld moet worden via een toegankelijkheidsregeling, behalve in de gevallen die worden opgesomd in paragraaf 2.

Het tweede lid van paragraaf 2 van artikel 12octies, Natuurdecreet, bepaalt in welke gevallen geen toegankelijkheidsregeling hoeft opgemaakt te worden. Het toegevoegde punt 3° stelt dat er geen toegankelijkheidsregeling hoeft opgemaakt te worden als de toegankelijkheid in een natuurdomein niet wijzigt ten opzichte van het uitgangspunt van principiële omgekeerde toegankelijkheid, zoals nieuw ingevoegd in artikel 12septies, §1, tweede lid, Natuurdecreet, wat betekent dat het natuurdomein in zijn geheel onbeperkt toegankelijk is voor voetgangers. Als men zich beperkt tot die uitgangssituatie, en geen andere regels inzake toegankelijkheid wenst voor dat natuurdomein, is het niet nodig om een toegankelijkheidsregeling op te maken, want die zou eigenlijk alleen maar bevestigen wat al decretaal bepaald is.

Artikel 6

Dit artikel bevat een noodzakelijke, technische aanvulling in artikel 12novies, eerste lid, Natuurdecreet. In dat artikel wordt gesteld dat voor terreinen waarvan de toegankelijkheid wordt geregeld in artikel 12septies, Natuurdecreet, in beginsel geen enkele vorm van gemotoriseerd verkeer is toegelaten, uitgezonderd op de openbare wegen die ingericht zijn voor het gewone gemotoriseerd verkeer en in hoofdzaak bestemd zijn als doorgangsweg, en uitgezonderd de specifieke gevallen vermeld in het tweede lid van artikel 12octies, Natuurdecreet. Om dit artikel 12novies in overeenstemming te brengen met het invoeren van het principe van omgekeerde toegankelijkheid door middel van een nieuw tweede lid in artikel 12septies, §1, Natuurdecreet, moet er in dit artikel 12novies, eerste lid, bijkomend verwezen worden naar dat nieuw ingevoegde tweede lid. Daardoor wordt gemotoriseerd verkeer eenduidig uitgesloten.

Artikel 7

Er wordt voorzien in een overgangstermijn waarbinnen alle toegankelijkheidsregelingen die bestaan voor natuurdomeinen op het moment van de inwerkingtreding van dit decreet moeten worden geëvalueerd. Die termijn bedraagt in beginsel zes jaar. Voor natuurdomeinen die geheel of ten dele gelegen zijn in een speciale beschermingszone en die een bijdrage kunnen leveren aan de realisatie van het instandhoudingsbeleid, wordt de termijn verkort tot vier jaar. De periodes van zes jaar en vier jaar zijn gekozen om samen te sporen met de periodes voor de evaluatie van beheerplannen zoals vermeld in artikel 107 van het decreet van 9 mei 2014 tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos. In dat artikel wordt voorzien dat beheerplannen die zijn vastgesteld voor natuurreservaten, bosreservaten en bossen vóór de inwerkingtreding van het decreet van 9 mei 2014, worden geëvalueerd en zo nodig aangepast binnen een termijn van zes jaar nadat de bepalingen in werking treden die de vroegere bepalingen uit het Natuurdecreet en het Bosdecreet inzake die beheerplannen opheffen. Die bewuste bepalingen zijn in werking getreden bij de vaststelling van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer. Omdat de toegankelijkheidsregelingen betrekking hebben op natuurdomeinen waarvoor dergelijke beheerplannen zijn vastgesteld, en omdat die beheerplannen dus ook geëvalueerd moeten worden, net als de toegankelijkheidsregelingen, wordt het opportuun geacht om naar analogie beide evaluaties in dezelfde periodes te laten gebeuren.

Wanneer uit een evaluatie volgt dat de toegankelijkheidsregeling moet worden aangepast, kan het ANB, omwille van de aanwezigheid van ecologische waarden in het gebied die extra bescherming vereisen, voorafgaand aan de aanpassing een gemotiveerde afwijking van de onbeperkte toegankelijkheid van natuurdomeinen voor voetgangers aanvragen bij de minister.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

VOORONTWERP VAN DECREET
van 22 december 2017

Ontwerp van decreet houdende wijziging van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990

Art. 2. In artikel 48 van het Bosdecreet van 13 juni 1990, hersteld bij het decreet van 12 december 2008 en gewijzigd bij het decreet van 28 februari 2014, wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de subsidie betrekking heeft op de aankoop van te bebossen percelen, kan ze maximaal 60% van de aankoopsom bedragen of 80% van de aankoopsom voor gronden in de gebiedsaanduiding ‘bos’, tot maximaal 3,5 euro per vierkante meter. De subsidie kan gecumuleerd worden met subsidies van andere overheden, maar de gecumuleerde subsidies mogen niet meer bedragen dan 60% van de aankoopsom of 80% van de aankoopsom voor gronden in de gebiedsaanduiding ‘bos’.”.

Art. 3. In artikel 87, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “voor duurzaam bosbeheer, vastgesteld ter uitvoering van artikel 41, tweede lid” wordt vervangen door de zinsnede “, vermeld in artikel 16septies, zevende lid, van het Decreet Natuurbehoud”;

2° de zinnen “Ingeval de subsidie betrekking heeft op de aankoop van percelen, kan deze maximaal 60% van de aankoopsom bedragen met een maximum van 2,5 EUR/m². Deze subsidie kan gecumuleerd worden met subsidies van andere overheden maar mag samen 60% van de aankoopsom niet overschrijden.” worden vervangen door de zinnen “Als de subsidie betrekking heeft op de aankoop van te

bebossen percelen, kan ze maximaal 60% van de aankoopsom bedragen of 80% van de aankoopsom voor gronden in de gebiedsaanduiding 'bos', tot maximaal 3,5 euro per vierkante meter. De subsidie kan gecumuleerd worden met subsidies van andere overheden, maar de gecumuleerde subsidies mogen niet meer bedragen dan 60% van de aankoopsom of 80% van de aankoopsom voor gronden in de gebiedsaanduiding 'bos'."

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Art. 4. In artikel 12septies van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, ingevoegd bij het decreet van 9 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid zijn natuurdomeinen onbeperkt toegankelijk voor voetgangers.";

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden "eerste lid" vervangen door de woorden "eerste en tweede lid".

Art. 5. In artikel 12octies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden "eerste lid" vervangen door de woorden "eerste en tweede lid";

2° aan het tweede lid wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"3° in een natuurdomein als vermeld in artikel 12septies, §1, tweede lid, dat in zijn geheel onbeperkt toegankelijk is voor voetgangers.";

3° in het derde lid worden de woorden "eerste lid" vervangen door de woorden "eerste en tweede lid".

Art. 6. In artikel 12novies, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 mei 2014, worden de woorden "eerste lid" vervangen door de woorden "eerste en tweede lid".

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Art. 7. De toegankelijkheidsregelingen voor natuurdomeinen die vóór de inwerkingtreding van dit decreet zijn vastgesteld conform artikel 12octies of artikel 35, §1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, of overeenkomstig artikel 12, §4, van het Bosdecreet van 13 juni 1990, worden binnen zes jaar na de inwerkingtreding van dit decreet geëvalueerd en, in voorkomend geval, aangepast door de minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud. De termijn bedraagt vier jaar voor natuurdomeinen die geheel of gedeeltelijk in een speciale beschermingszone liggen.

Voorafgaand aan een eventuele aanpassing kan het Agentschap voor Natuur en Bos aan de minister een gemotiveerde afwijking vragen van artikel 12septies, paragraaf 1, tweede lid.

De toegankelijkheidsregelingen, vermeld in het eerste lid, blijven onverminderd van kracht tot de beslissing over de evaluatie of, in voorkomend geval, de aanpassing ervan.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
VOOR LANDBOUW EN VISSERIJ

Mevrouw Joke Schauvliege
Minister van Omgeving, Natuur en Landbouw
Koning Albert II-laan 20 bus 1
B-1000 BRUSSEL

contactpersoon
Wouter Vanacker
wvanacker@serv.be

ons kenmerk
SALV_Raad_ADV_20180126_DecreetOmgT_wv_hHV

Brussel
26 januari 2018

Briefadvies Omgekeerde Toegankelijkheid Natuur

Geachte Minister,

De SALV brengt hierbij advies uit over het ontwerp van decreet houdende de wijziging van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Over dit ontwerp van decreet, principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 22 december 2017, werd de SALV gevraagd advies uit te brengen op 27 december 2017. Het ontwerp van decreet voorziet in een aanpassing van de boscompensatieregeling en in een wijziging van de regeling van de toegankelijkheid op natuurdomeinen. Met dit briefadvies drukt de SALV haar positieve appreciatie uit over de nieuwe boscompensatieregeling. De SALV spreekt zich evenwel niet uit over de nieuwe regeling van toegankelijkheid op natuurdomeinen. Natuurpunt/BBL onthoudt zich bij dit advies.

Achtergrond van het ontwerp van decreet

Om te voorkomen dat het bosareaal in Vlaanderen verder daalt, voorziet het Bosdecreet van 13 juni 1990 een compensatieregeling bij ontbossing. Wie ontbost, dient een bosbehoudsbijdrage van maximaal € 3,5 per m² ontboste oppervlakte te leveren in een boscompensatiefonds¹. Hetzelfde boscompensatiefonds dient als subsidiëeringsinstrument voor bebossers. Zij kunnen tot op heden een subsidie van maximaal € 2,5 per te bebossen oppervlakte verwerven. Het bebossingsproject dient minimaal een oppervlakte van een halve hectare te bestrijken, en moet worden goedgekeurd door het Agentschap Natuur en Bos. De bebossing kan plaatsvinden in gebieden die ruimtelijk bestemd zijn als 'bos', 'overig groen', 'reservaat en natuur', of op percelen die gelegen zijn in een speciale beschermingszone².

Het voorliggende ontwerp van decreet wijzigt de subsidieregeling voor bebossers:

- De subsidie zal maximaal € 3,5 per m² bedragen voor de verwerving van nieuwe gronden, tot maximaal 60% van de aankoopssom, waardoor de financiering vanuit de overheid op

¹ Bosdecreet van 13 juni 1990, art. 90bis. Nadere uitwerking in het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing, art. 4 en 5.

² Bosdecreet van 13 juni 1990, art. 87.

dezelfde hoogte gebracht wordt als de inkomsten verbonden aan de financiële boscompensatie bij ontbossing.

- Het subsidiëeringsplafond voor de aankoop van te bebossen gronden zal 80% bedragen, en bijgevolg hoger zijn in het geval de gronden in planologisch bosgebied gelegen zijn.

Met deze maatregelen wil de Vlaamse Regering bebossing stimuleren. Met het verhoogde subsidiëeringsplafond voor de aankoop van te bebossen gronden in planologisch bosgebied wenst de Vlaamse Regering het aandeel van projecten in dat bestemmingsgebied te verhogen.

Advies

De SALV onderschrijft de meer planmatige aanpak van de bosuitbreiding in Vlaanderen. Het Boscompensatiefonds voorziet subsidies voor wie gebieden wenst te bebossen die ruimtelijk niet alleen als 'bos', 'overige groen', of 'reservaat en natuur' zijn bestemd. Ook gronden die als 'agrarisch gebied' zijn bestemd kunnen mits goedkeuring voor een subsidie uit het Boscompensatiefonds in aanmerking komen. Het ontwerp van decreet tot wijziging van Bosdecreet schrijft een gedifferentieerd subsidiepercentage voor, waarbij rekening gehouden wordt met de ruimtelijke bestemmingscategorie van het te bebossen terrein. Met de aangepaste Boscompensatieregeling wordt een eerste stap gezet naar een meer planmatige aanpak om bosuitbreidingsdoelstellingen te realiseren en versnippering te voorkomen.

De SALV onderschrijft de meer gerichte inzet van de middelen uit het Boscompensatiefonds. Ook binnen de juiste ruimtelijke bestemmingen is er meer focus nodig om de bosuitbreidingsdoelstellingen te realiseren die de Vlaamse Overheid zichzelf heeft gesteld. Zo werd in de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen (G-IHD) goedgekeurd dat er 33420 tot 45950 ha habitatwaardig bos moet bijkomen waarvan 5870 tot 9190 ha via uitbreiding, en dit zowel binnen als buiten de speciale beschermingszones³. De doelstellingen binnen de speciale beschermingszones werden geconcretiseerd in de IHD-besluiten. Om de impact op landbouwgrond zo laag mogelijk te houden is het belangrijk dat de subsidies voor bosuitbreiding ingezet worden voor bossen die effectief bijdragen aan het realiseren van de gunstige staat van instandhouding.

Hoogachtend

Hendrik Vandamme
voorzitter

³ Cijfers op basis van: op basis van Paelinckx, D., Sannen, K., Goethals V., Louette, G., Rutten, J., Hoffmann, M., 2009. Gewestelijke doelstellingen voor de habitats en soorten van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn voor Vlaanderen.

ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

MINARAAD

milieu & natuur

Minaraad
Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88 bus 15
1070 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Mevrouw Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw
Koning Albert II-laan 20 bus 1
1000 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
12 januari 2018	K37/2017	02/2018/L22/36	1 advies
Datum	Vragen naar / e-mail	Telefoon	
29 januari 2018	Kathleen.quick@minaraad.be	02 558 01 40	

Betreft: advies verhoogde toegankelijkheid en subsidiëring bebossing

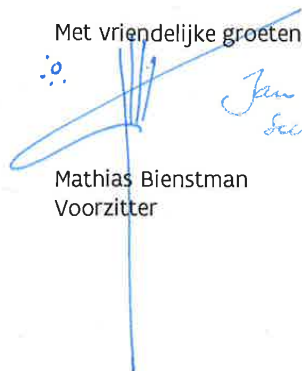
Mevrouw de minister,

Op 15 januari 2018 ontving de Minaraad de adviesvraag over het voorontwerp van decreet houdende wijziging van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en natuurlijk milieu.

De permanente werkcommissie Bosbeleid, de permanente werkcommissie Natuurbeleid en de werkcommissie open ruimte hebben dit advies voorbereid tijdens hun bijeenkomsten. Boerenbond, Unizo en Voka onthouden zich evenwel bij dit advies.

De Raad keurde het advies goed op 25 januari 2018. Als bijlage vindt u het advies over de verhoogde toegankelijkheid en subsidiëring bebossing.

Met vriendelijke groeten,

Mathias Bienstman
Voorzitter

Advies

Verhoogde toegankelijkheid en subsidiëring bebossing

Advies over het voorontwerp van decreet houdende wijziging van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Datum van goedkeuring	25/01/2018
Volgnummer	2018 003
Coördinator + e-mailadres	Kathleen Quick, Kathleen.quick@minaraad.be

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	27
Krachtlijnen	28
Procesbeschrijving.....	29
Algemeen.....	30
1 Verhoogde toegankelijkheid.....	30
1.1 Beschrijving	30
1.2 Aanbevelingen inzake verhoogde toegankelijkheid	31
2 Subsidiëring bebossing.....	34
2.1 Beschrijving	34
2.2 Aanbevelingen inzake subsidiëring bebossing.....	35

Krachtlijnen

De Minaraad erkent de specifieke vraag naar meer speelgroen voor onze jeugd, maar is van mening dat de oplossing niet ligt in een nieuwe regelgeving, maar wél bij een inhaalbeweging in het opmaken van toegankelijkheidsregelingen, in dialoog met de jeugdsector (zie ook onder [7]).

Inzake het voorliggend voorstel voor het wijzigen van de toegankelijkheid van natuurdomeinen in beheer bij het ANB wijst de Minaraad op meerdere knelpunten.

Ten eerste is de Minaraad van mening dat deze ingreep niet nodig is aangezien ook met het huidige instrumentarium het instellen van een verhoogde toegankelijkheid mogelijk is en in de praktijk daar waar het mogelijk is ook nu al wordt doorgevoerd. Verder vraagt de Minaraad zich af of dit wijzigingsvoorstel het bezoekerspercentage omhoog zal krikken, aangezien er niet wordt aangegeven wat de reden is voor dit eerder lage percentage (bereikbaarheid, parkeergelegenheid voor auto's en fietsers, accommodatie, ...). De Minaraad wijst er ook op dat de vraag naar meer speelgroen een specifieke lokale component omvat: veel hangt af van de locatie en bereikbaarheid van de opengestelde domeinen.

De Minaraad wijst eveneens op de verwarring die reeds ontstaan is en die nog verder op het terrein zal optreden. De Minaraad is bovendien van mening dat er niet voldoende rekening is gehouden met de juridische en praktische gevolgen van deze wijziging. De communicatiecampagne waarvan sprake in de nota aan de leden van de Vlaamse regering zal hier volgens de Minaraad geen oplossing voor bieden.

Wat het voorstel voor verhoging van bebossingssubsidies betreft, is de Minaraad principieel voor het stimuleren van bebossing op een doordachte manier, maar wijzen er op dat de voorgestelde wijzigingen niet tot de beoogde bosuitbreiding zal leiden. Dit voorontwerp betreft een (te) beperkte wijziging die bovendien kadert in een grotere thematiek van bosbehoud, boscompensatie en bosuitbreiding.

De Minaraad wijst er op dat administratieve vereenvoudiging een van de principes is bij de vooropgestelde integratie van het Bosdecreet en het Natuurdecreet. Met deze wijziging wordt er verdere complexiteit toegevoegd aan het systeem van boscompensatie.

De Minaraad wijst er op dat hij reeds eerder voorstelde om een vergoeding in te voeren voor het bebossen van terreinen, die reeds in eigendom zijn van private beheerders en die aan dezelfde voorwaarden beantwoorden, indien hiervoor middelen uit het bossencompensatiefonds worden gebruikt. De Minaraad vraagt een gelijktijdige invoering van deze maatregel om zowel de budgettaire inpakt van wat voorligt te milderen als de bebossing effectiever te maken.

De Minaraad verwijst als laatste naar de mogelijkheden die geboden worden door het voorontwerp van decreet houdende het realisatiegericht instrumentarium dat momenteel voor advies voorligt. Volgens de Minaraad is dit een adequate manier om de volledige thematiek van bosbehoud, boscompensatie en bosuitbreiding door te lichten en te optimaliseren, met aandacht voor de bezorgdheden van alle betrokken actoren. Voka, Unizo en Boerenbond onthouden zich bij dit advies.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	15 januari 2018
Naam adviesvrager + functie	Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw
Rechtsgrond van de adviesvraag	D.A.B.M., Art. 11.2.1., §1, 4°
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	
Overlegcommissie	Werkcommissie Open Ruimte, PWC Natuurbeleid, PWC Bosbeleid
Vergaderingen: soort + datum	WCOR en PWCN van 11 januari 2018 en PWCB van 12 januari 2018

De Minaraad ontving de adviesvraag op 15 januari 2018.

Het dossier bestaat uit:

- Beslissingsfiche (1 pagina);
- Nota aan de leden van de Vlaamse Regering (4 pagina's);
- Ontwerp van decreet houdende wijziging van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (3 pagina's);
- Memorie van toelichting (6 pagina's);
- Voorwaardelijks begrotingsakkoord (1 pagina)

Algemeen

- [1] **Algemeen.** Dit voorontwerp van decreet wijzigt enerzijds het Bosdecreet en anderzijds het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en beoogt daarmee twee doelstellingen: (1) een verhoogde toegankelijkheid van natuur in Vlaanderen, met aandacht voor het evenwicht tussen toegankelijkheid en draagkracht van de natuur; (2) het stimuleren van bebossingsprojecten door derden door het verlagen van de restfinanciering. Deze twee voorstellen worden in de twee hoofdstukken hierna besproken.

1 Verhoogde toegankelijkheid

1.1 Beschrijving

- [2] **Bestaande regelgeving.** De huidige regeling inzake de toegankelijkheid heeft betrekking op *“openbare terreinen die beheerd worden ten behoeve van het natuurbehoud, bossen en terreinen die worden beheerd ten behoeven van het natuurbehoud en die werden aangekocht of waarop een zakelijk op persoonlijk recht werd verworven, in beide gevallen met financiële tussenkomst van een administratieve overheid in uitvoering van dit decreet”*. Deze “terreinen” zijn principieel toegankelijk voor voetgangers op de openbare en private wegen. Op grond van artikel 12septies, §1, tweede lid, worden rolstoelgebruikers en fietsers jonger dan 9 jaar met voetgangers gelijkgesteld.

Artikel 12septies, §2, bepaalt de uitzonderingen op deze principiële toegankelijkheid, waaronder de mogelijkheid tot het opstellen van een specifieke toegankelijkheidsregeling op grond van artikel 12octies. De regels voor het opmaken en vaststellen van een toegankelijkheidsregeling worden bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2008 betreffende de toegankelijkheid van de bossen en de natuurreservaten.

- [3] **Voorgestelde regelgeving in het voorontwerp.** Dit voorontwerp voegt een nieuw lid toe aan artikel 12septies, §1, met name dat *“in afwijking van het eerste lid natuurdomeinen onbeperkt toegankelijk [zijn] voor voetgangers”*. Natuurdomeinen worden gedefinieerd in het decreet Natuurbehoud in artikel 2, 55°: *“natuurdomein: een terrein in beheer van het agentschap”*. Hiermee is duidelijk dat de voorliggende wijziging onder meer ook terreinen van derden betreft, die worden beheerd door het ANB.

De toegankelijkheid wordt enkel gewijzigd ten behoeve van voetgangers en gelijkgestelden. Artikel 7 van het voorontwerpdecreet voorziet in een evaluatie van de toegankelijkheidsregelingen die voor de inwerkingtreding van dit decreet zijn vastgesteld. Voor natuurdomeinen met toegankelijkheidsregeling is er een evaluatie voorzien binnen de zes jaar, voor IHD-natuurdomeinen binnen de vier jaar. Artikel 7

¹ DECREET BETREFFENDE HET NATUURBEHOUD EN HET NATUURLIJK MILIEU VAN 21 OKTOBER 1997, artikel 12septies, §1, eerste lid,

van het ontwerpdecreet stelt dat “*In voorkomend geval*” deze toegankelijkheidsregelingen kunnen worden aangepast door de minister. Voorafgaand aan deze aanpassing kan het ANB evenwel een gemotiveerde afwijking vragen van de onbeperkte toegankelijkheid.

De voorgestelde wijziging wordt op verschillende manieren geduid in de documenten bij de adviesvraag, met name als “*verhoogde toegankelijkheid*” en als “*omgekeerde toegankelijkheid*”.

1.2 Aanbevelingen inzake verhoogde toegankelijkheid

- [4] **Algemene appreciatie.** De Minaraad adviseert deze nieuwe voorstellen negatief omwille van onderstaande redenen. De Raad is van mening dat de oplossing niet ligt in een nieuwe regelgeving, maar wél bij een inhaalbeweging in het opmaken van toegankelijkheidsregelingen in dialoog met de jeugdsector (zie ook onder [7]).

De voorgestelde wijziging heeft in eerste instantie betrekking op natuurdomeinen zonder toegankelijkheidsregeling. Op dit moment heeft ongeveer de helft van de oppervlakte van de domeinbossen een toegankelijkheidsregeling (wat overeenkomt met 15% van het totale Vlaamse bosareaal) en van de overige natuurgebieden in beheer bij het ANB heeft ongeveer 1/5 een toegankelijkheidsregeling, wat overeenkomt met ongeveer 15% van alle gebieden met effectief natuurbeheer (bossen en natuurgebieden beheerd door derden inbegrepen).

Het aantal gebruikers dat in 2016 minstens wekelijks een natuur- of bosgebied bezocht is 15% van de Vlaamse bevolking, 23% deed dit geen enkele keer⁴. De Minaraad vraagt zich af of dit wijzigingsvoorstel dit bezoekerspercentage omhoog zal krikken, aangezien er niet wordt aangegeven wat de reden is voor dit eerder lage percentage (bereikbaarheid, parkeergelegenheid voor auto's en fietsers, accommodatie, ...).

- [5] **Reeds bestaand wetgevend kader.** Daarnaast vindt de Minaraad dat deze ingreep niet nodig is, gelet op de mogelijkheid om ook een aangepaste toegankelijkheid op te nemen in een toegankelijkheidsregeling, die zowel beperkende als uitbreidende maatregelen kan bepalen tegenover de basisregel. Daarenboven biedt ook het opmaken van een natuurbeheerplan (ook door de overheid), voldoende mogelijkheden om specifieke gebiedsprioriteiten te bepalen voor de verschillende functies, inclusief de sociale functie. Dit wordt in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering opgemerkt in antwoord op het advies van de inspectie van Financiën: “*Voor de domeinbossen is voor de helft van de oppervlakte een toegankelijkheidsregeling van kracht, waarbij de economische, ecologische en recreatieve functie tegen elkaar zijn afgewogen.*” Het opstellen van toegankelijkheidsregelingen voor alle overige natuurdomeinen, mét aandacht voor

² NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING, p. 1 en MEMORIE VAN TOELICHTING, p. 1

³ NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING, p. 2 en MEMORIE VAN TOELICHTING, p. 1, 3, 4 en 5

⁴ VRIND, 2017, p.408

het inrichten van speelzones op de juiste plaatsen, zou dus al voor een stimulans zorgen in het voorzien van speelgroen. Een RIA had deze oplossing naar voor kunnen schuiven.

De Minaraad beveelt daarom dan ook aan om te voorzien in specifieke, op maat gemaakte en vraag-gestuurde oplossingen, in overleg met alle betrokken lokale actoren, als alternatief voor de voorgestelde wijziging. Indien de wijziging toch wordt goedgekeurd, vraagt de Minaraad een onafhankelijke evaluatie binnen de twee jaar.

- [6] **Zorg voor duidelijkheid op terrein.** In de documenten bij de adviesvraag wordt de wijziging op verschillende manieren omschreven, met name als “*omgekeerde toegankelijkheid*” enerzijds en “*verhoogde toegankelijkheid*” anderzijds. Gelet op wat effectief wordt voorgesteld in het ontwerpdecreet en de omkering niet duidelijk is, beveelt de Minaraad aan om consequent de term “*verhoogde toegankelijkheid*” aan te houden.

De Minaraad wijst op de verwarring die reeds ontstaan is (zie de berichtgeving in de media) en die nog verder op het terrein zal optreden. De maatregel is immers enkel van toepassing op een beperkt deel van de natuurterreinen in Vlaanderen, in beheer bij het ANB. De Minaraad heeft geen kennis dat er over dit wijzigingsvoorstel werd overlegd met de overige eigenaars van natuurterreinen, door het ANB beheerd.

Dit wijzigingsvoorstel verhoogt de complexiteit van de toegankelijkheid van terreinen, doordat er een toegankelijkheidsregeling op twee sporen ontstaat: enerzijds een verhoogde toegankelijkheid in natuurdomeinen zonder toegankelijkheidsregeling, en anderzijds in alle andere terreinen de huidige toegankelijkheidsregeling. Voor de doorsnee recreant en voor de jeugdwerking zal het zeer moeilijk, zoniet onmogelijk, zijn om het onderscheid op het terrein te maken tussen de twee types natuurterreinen. Zelfs voor professionelen (beheerder en handhaver) wordt het allicht zeer moeilijk om dit onderscheid op het terrein te maken.

Er bestaan gebieden met een gemengde eigendomsstructuur, i.e. met percelen in handen van het ANB en aangrenzende percelen in handen van anderen, alsook enclaves. Voor deze gebieden is het voor een burger onmogelijk om op terrein het verschil tussen aangrenzende percelen te zien en dus de toegelaten toegankelijkheid te kennen. Er wordt aldus een last gecreëerd bij de burens om hun eigen percelen beperkt (of niet) toegankelijk te behouden en er is geen handhaving mogelijk. Het draagvlak voor het natuurbeheer zal in deze gevallen zeker ondergraven worden, zonder over de financiële last voor bebording te spreken.

De communicatiecampagne waarvan sprake in de nota aan de leden van de Vlaamse regering zal hier volgens de Minaraad geen oplossing voor bieden. Daarnaast wijst de Minaraad er op dat heel wat jeugdwerkingen gekenmerkt worden door een zeer hoge turn-over in leiding, wat betekent dat er een quasi-permanente communicatie-

inspanning zou moeten geleverd worden om de opeenvolgende jeugdleidingen grondig te informeren.

Indien de nieuwe regel effectief wordt doorgevoerd, stelt de Minaraad daarom voor om die te beperken tot homogene aaneengesloten terreinen enkel beheerd door het ANB, met een duidelijke afbakening op het terrein en een degelijke en aangepaste duiding in de vooropgestelde communicatiecampagne.

- [7] **Nood aan toegankelijk speelgroen op de juiste plaats.** De Minaraad staat principieel achter de doelstelling, zoals geformuleerd in het Vlaams regeerakkoord 2014-2019⁵ *“We bevorderen het contact met de natuur bij de onderscheiden doelgroepen, maar waarborgen ook het evenwicht tussen toegankelijkheid en draagkracht van de natuur. In uitvoering van het Natuurdecreet en ter verbreding van het draagvlak wordt natuur in principe steeds toegankelijk behalve daar waar extra bescherming nodig is.”* voor zover het gaat over de nood aan toegankelijk speelgroen voor de jeugdsector. De Minaraad erkent zoals gezegd expliciet de specifieke vraag van jeugdverenigingen, speelpleinwerkingen en scholen die nood hebben aan meer ruimte om te spelen in bos en natuur. Ze wijzen daarvoor naar de initiatieven die reeds werden genomen, onder andere door het Agentschap voor natuur en bos, in overleg met de sector⁶. Het tempo waarmee dergelijke initiatieven worden genomen, zou echter zeer sterk moeten opgetrokken worden.

De Minaraad is echter van mening dat het voorstel geen oplossing is voor de vraag en nood aan meer speelgroen. Veel hangt af van de locatie en bereikbaarheid van de opengestelde natuurdomeinen als het gaat over het voorzien van meer toegankelijk speelgroen. Dit betekent dat deze legitieme vraag vanuit de jeugdsector een zeer specifieke lokale vraaggestuurde component omvat. Bovendien bestaat ook de kans dat terreinen in gezamenlijk beheer of beheerd door derden, meer geschikt zijn om deels als speelzone in te richten en open te stellen (in akkoord met de eigenaar en mits een passende vergoeding) dan natuurdomeinen, of dat men in bepaalde regio's zelfs zal moeten inzetten op het aanleggen/inrichten van volledig nieuwe gebieden met speelzones. Een dergelijke vraaggestuurde benadering biedt ook de mogelijkheid om bv. de mobiliteitssector hierbij te betrekken: een goede bereikbaarheid (voor zwakke weggebruikers) van het voorziene speelgroen is immers een cruciale succesvoorwaarde.

- [8] **Impact regelgeving speelzones.** De huidige regels voor speelzones bevatten bepalingen omtrent het kappen van bomen, dode bomen, enz.... De Minaraad stelt zich de vraag of deze regels ook van toepassing zullen zijn op het gehele natuurdomein, eens de voorgestelde wijziging van kracht is. De Minaraad waarschuwt voor de mogelijke impact op de biodiversiteit.

⁵ VLAAMS REGEERAKKOORD (2014), p.80

⁶ <https://www.natuurenbos.be/spelen> en <https://www.inbo.be/nl/natuurindicator/oppervlakte-speelzones-bossen-en-natuurreservaten>

- [9] **Juridische kanttekeningen.** De Minaraad vraagt om na te gaan of de juridische gevolgen van deze wijzigingen voldoende werden getoetst. In eerste instantie kan men zich vragen stellen bij de verenigbaarheid van het voorstel met het voorzorgsprincipe. Ten tweede, is het niet onwaarschijnlijk dat er een passende beoordelingsplicht van toepassing is binnen speciale beschermingszones. Ook indien deze ingreep niet passende beoordelingsplichtig is, kan deze voorgestelde wijziging, door de veroorzaakte recreatiedruk, een verslechtering van Europees beschermde habitats in speciale beschermingszones in de hand werken, wat een schending van art. 6.2 van de Habitatrichtlijn betekent. De Minaraad vraagt eveneens een toetsing met betrekking tot het stand-still principe, de criteria geïntegreerd natuurbeheer, aansprakelijkheid en kansen op ongevallen of moeilijker te handhaven malafide praktijken.
- [10] **Haalbaarheid van de voorziene implementatie en handhaving.** Deze beslissing voorziet op korte termijn een evaluatie van de toegankelijkheidsregelingen (voor natuurdomeinen met toegankelijkheidsregeling binnen de zes jaar, voor IHD-natuurdomeinen binnen de vier jaar). Het gaat om meerdere tienduizenden ha domeinen waarvoor dit dient te gebeuren, en – gezien de toenemende aanwezigheid van ANB-medewerkers op het terrein en de nu reeds zeer hoge werklast van deze mensen – staat het zo goed als vast dat dit een onhaalbaar scenario is. Hetzelfde kan gesteld worden van de handhaving die nodig zal zijn om een dergelijke zeer ingrijpende maatregel op het terrein af te dwingen: ook hier kan verwacht worden dat de huidige personeelsbezetting die zich wijdt aan handhaving niet in staat zal zijn om dit toegankelijkheidsbeleid op twee sporen op afdoende wijze af te dwingen. Ook met betrekking tot de huidige aansprakelijkheidsregeling en –verzekering doet deze opschaling grote vragen rijzen.
- [11] **In conclusie.** De Minaraad treedt de opmerkingen van de Inspectie van Financiën bij en adviseert dit voorstel in de huidige vorm negatief.

2 Subsidiëring bebossing

2.1 Beschrijving

- [12] **Bestaande situatie.** Artikel 87, van het Bosdecreet bepaalt de wijze waarop bebossing kan worden gesubsidieerd. Voor de aankoop van te bebossen terreinen is momenteel voorzien dat maximaal 60% van de aankoopsom kan worden gesubsidieerd, met een maximumbedrag van 2,5 euro per vierkante meter.
- [13] **Voorgestelde regeling in het voorontwerp.** Voorliggend ontwerp van decreet wijzigt de regeling inzake de aankoop van te bebossen terreinen. Het doel van de wijziging van het Bosdecreet is het stimuleren van bebossing door derden door het verhogen van de bijdrage van de Vlaamse overheid en aldus het verlagen van de restfinanciering van de projectpartners. Hierbij wordt tevens een beperkte differentiatie voorzien: bebossing van gebieden gelegen in de ruimtelijke bestemming “bos”, wordt hoger vergoed. De financiering gebeurt via de middelen

van boscompensatie. In de huidige regeling wordt een onderscheid gemaakt tussen de openbare bossen (artikel 48) en de private bossen (artikel 87); met deze wijziging worden deze op dezelfde manier behandeld.

2.2 Aanbevelingen inzake subsidiëring bebossing

[14] **Algemene appreciatie.** De Minaraad is principieel voor het stimuleren van bebossing op een doordachte manier, maar wijzen er op dat de voorgestelde wijzigingen niet tot de beoogde bosuitbreiding zal leiden, en zelfs niet tot het echt in evenwicht houden van het bosareaal door een boscompensatie die gelijke tred houdt met de ontbossingen. Dit voorontwerp betreft een (te) beperkte wijziging die bovendien kadert in een veel grotere thematiek van bosbehoud, boscompensatie en bosuitbreiding.

[15] **Beperkte impact.** Begin 2017 werd in de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn nog uitgebreid ingegaan op de bebossingsachterstand⁷ en de opmerkingen van het Rekenhof⁸ met betrekking tot boscompensatie. Gelet op de bebossingsprojecten die de afgelopen jaren werden gerealiseerd in het kader van de projectoproep bebossing, met name 11 ha in 2014, 23 ha in 2015 en 31 ha in 2016, wijst de Minaraad op de beperkte impact die deze wijzigingsmaatregel in dit groter geheel van bosbehoud, boscompensatie en bosuitbreiding zal genereren.

De vergelijking met het tempo van vergunde, te compenseren, ontbossingen (263 ha in 2014, 188 ha in 2015 en 258 ha in 2016) is zeer veelzeggend. Een daadkrachtiger aanpak op vlak van bosbehoud en een structurele investering in netto bosuitbreiding zijn het kader waarbinnen de voorliggende maatregel zou moeten ingebed worden. Deze inspanningen worden momenteel echter niet of in elk geval zeer onvoldoende geleverd. De Minaraad wijst hierbij op het feit dat er geen analyse voorhanden is van de effectiviteit van de huidige regels en van de oorzaken van de te beperkte dynamiek aan bosuitbreiding.

De Minaraad wijst er ook op dat de middelen die voor dit voorstel zullen worden ingezet zijn afkomstig uit de financiële boscompensatie. Dit betekent dat er steeds gewacht moet worden op een ontbosser die kiest voor een financiële compensatie. Bovendien wijst de Inspectie van Financiën erop dat bij een hoger subsidiepercentage minder dossiers kunnen betoelaagd worden waardoor er minder gronden ter bebossing aangekocht kunnen worden.

[16] **Onderscheid bestemming “natuur” en “bos”.** De Minaraad wijst op het feit dat in de huidige planningsinitiatieven er geen duidelijk verschil nog wordt gemaakt tussen bos- en natuurgebieden en bossen nu ook als natuurgebieden worden afgebakend. Een differentiatie is dus verouderd. Een coherent beleid vraagt dat de voorziene

⁷ VLAAMS PARLEMENT, COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUUR, RUIMTELIJKE ORDENING, ENERGIE EN DIERENWELZIJN, dd. 24/01/2017

⁸ <https://www.ccrek.be/NL/Publicaties/Fiche.html?id=5c3ccdce-e0b6-4746-bd1d-584cf00bd29c>

maatregel ook in natuurgebieden zou moeten gelden bv. voor uitbreiding van bestaand bos in natuurgebied.

[17] **Geen vereenvoudiging.** De Minaraad wijst erop dat administratieve vereenvoudiging een van de principes is bij de vooropgestelde integratie van het Bosdecreet en het Natuurdecreet⁹. Met deze wijziging wordt er, opnieuw, verdere complexiteit toegevoegd. Waar het financiële boscompensatiesysteem bij zijn ontstaan een zeer eenduidig systeem was, zijn er in recente jaren zeer veel “opties” aan dit systeem toegevoegd, die (1) zoals uit de cijfers blijkt niet hebben geleid tot een significante verbetering in realisaties en (2) het bijhouden van accurate gegevens over de gerealiseerde boscompensatie in hoge mate hebben bemoeilijkt. In zijn evaluatie van het boscompensatiemechanisme was de complexiteit van het systeem en het daaruit resulterende gebrekkige bijhouden van de gegevens een zeer groot punt van kritiek door het Rekenhof. Voorliggende beslissing verhoogt de complexiteit nog verder.

[18] **Onderbouwing.** De nota aan de Vlaamse Regering stelt dat deze maatregel wordt genomen vanwege “*de noodzaak tot een betere en snellere benutting van de middelen van de financiële boscompensatie*” zodat projectpartners meer gestimuleerd worden om gronden met het oog op bebossing aan te kopen.

Dit impliceert:

- dat er de voorbije jaren minder projecten werden ingediend dan er budget beschikbaar werd gesteld via de projectoproep aankoop van gronden voor bebossing of in het Bossencompensatiefonds. De Minaraad vraagt duidelijkheid over het aantal projectaanvragen en de gevraagde budgetten in relatie tot het beschikbare budget.
- dat de inkomsten van het Bossencompensatiefonds nog steeds veel hoger liggen dan de uitgaven.

De Minaraad vraagt te verduidelijken of en in welke mate bovenstaande aannames correct zijn.

[19] **Groter kader belangrijk.** De Minaraad wijst op het feit dat de gemiddelde aankoopprijs, waarnaar als reden wordt verwezen voor het optrekken van het subsidiebedrag, aan de zeer hoge kant ligt en beïnvloed is door aankopen die niet gebonden zijn aan boscompensatie maar aan andere doeleinden zoals het aanleggen van stadsbossen, enz. Daarenboven zal de verhoogde subsidie zeker de gemiddelde aankoopprijs voor te bebossen grond nog verhogen en dus het aantal ha bebost via het boscompensatiefonds verminderen en de financieringskost via andere kanalen verhogen met een negatieve weerslag voor het budget.

De Minaraad volgt daarom ook de uitspraak van de Inspectie van Financiën die stelt dat het optrekken van het subsidiepercentage gebaseerd is op een “*triviaal*”

⁹ BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING BIJ HET VOORONTWERP VAN BESLUIT BETREFFENDE DE SUBSIDIERING VAN DE PLANNING, DE ONTWIKKELING EN DE UITVOERING VAN HET GEïNTEGREERD NATUURBEHEER (VR 2016 2511 DOC.0910/1BIS).

argument in vergelijking met andere, meer pertinente motieven zoals de economische minwaarde van het onroerend goed bij bebossing en overstaan van landbouwgebruik".

[20] **Naar een bebossingssubsidie.** De Minaraad wijst er op dat hij reeds eerder voorstelde, om met middelen uit het bossencompensatiefonds, een vergoeding in te voeren voor het bebossen van terreinen, die reeds in eigendom zijn van private beheerders en die aan dezelfde voorwaarden beantwoorden¹⁰. Deze maatregel zou effectiever en goedkoper zijn zodat hiermee voor hetzelfde budget meer bebost zou kunnen worden. Een RIA-analyse had dit ook kunnen detecteren. De Minaraad vraagt daarom opnieuw een gelijktijdige invoering van een dergelijk subsidiemechanisme om de budgettaire inpakt van de voorgestelde maatregel te milderen en de bebossing effectiever te maken.

[21] **Mogelijkheden instrumentendecreet.** De Minaraad wijst als laatste op het voorontwerp van decreet houdende het realisatiegericht instrumentarium dat momenteel voor advies voorligt. Dit voorontwerp focust op grondgebonden en realisatiegerichte projecten en biedt volgens de Minaraad mogelijks een adequate manier om de volledige thematiek van bosbehoud, boscompensatie en bosuitbreiding door te lichten en te optimaliseren, met aandacht voor de bezorgdheden van alle actoren, met name aandacht voor het waardeverlies bij bebossing van terreinen reeds in eigendom, geen bebossing van voor landbouw waardevolle gronden, effectief werk maken van bosuitbreiding, bescherming van de meest waardevolle kwetsbare bossen, ...

Onthoudingen. Voka, Unizo en Boerenbond onthouden zich bij de beide delen uit dit advies.

¹⁰ GEZAMENLIJK ADVIES VAN MINARAAD EN SALV (2017/003) OVER DE SUBSIDIERING GEINTEGREERD NATUURBEHEER VAN 26 JANUARI 2017, [44]

VOORONTWERP VAN DECREET
van 30 maart 2018

Ontwerp van decreet houdende diverse wijzigingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990

Art. 2. In artikel 48 van het Bosdecreet van 13 juni 1990, hersteld bij het decreet van 12 december 2008 en gewijzigd bij het decreet van 28 februari 2014, wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de subsidie betrekking heeft op de aankoop van te bebossen percelen, kan ze maximaal 60% van de aankoopssom bedragen of 80% van de aankoopssom voor gronden in de gebiedsaanduiding ‘bos’ en ‘reservaat en natuur’, tot maximaal 3,5 euro per vierkante meter. De subsidie kan gecumuleerd worden met subsidies van andere overheden, maar de gecumuleerde subsidies mogen niet meer bedragen dan 60% van de aankoopssom of 80% van de aankoopssom voor gronden in de gebiedsaanduiding ‘bos’ en ‘reservaat en natuur’.”.

Art. 3. In artikel 87, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “voor duurzaam bosbeheer, vastgesteld ter uitvoering van artikel 41, tweede lid” wordt vervangen door de zinsnede “, vermeld in artikel 16septies, zevende lid, van het Decreet Natuurbehoud”;

2° de zinnen “Ingeval de subsidie betrekking heeft op de aankoop van percelen, kan deze maximaal 60% van de aankoopssom bedragen met een maximum van 2,5 EUR/m². Deze subsidie kan gecumuleerd worden met subsidies van andere overheden maar mag samen 60% van de aankoopssom niet overschrijden.” worden vervangen door de zinnen “Als de subsidie betrekking heeft op de aankoop van te

bebossen percelen, kan ze maximaal 60% van de aankoopssom bedragen of 80% van de aankoopssom voor gronden in de gebiedsaanduiding 'bos' en 'reservaat en natuur', tot maximaal 3,5 euro per vierkante meter. De subsidie kan gecumuleerd worden met subsidies van andere overheden, maar de gecumuleerde subsidies mogen niet meer bedragen dan 60% van de aankoopssom of 80% van de aankoopssom voor gronden in de gebiedsaanduiding 'bos' en 'reservaat en natuur'.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Art. 4. In artikel 12septies van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, ingevoegd bij het decreet van 9 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid zijn natuurdomeinen onbeperkt toegankelijk voor voetgangers.";

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden "eerste lid" vervangen door de woorden "eerste en tweede lid".

Art. 5. In artikel 12octies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden "eerste lid" vervangen door de woorden "eerste en tweede lid";

2° aan het tweede lid wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"3° in een natuurdomein als vermeld in artikel 12septies, §1, tweede lid, dat in zijn geheel onbeperkt toegankelijk is voor voetgangers.";

3° in het derde lid worden de woorden "eerste lid" vervangen door de woorden "eerste en tweede lid".

Art. 6. In artikel 12novies, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 mei 2014, worden de woorden "eerste lid" vervangen door de woorden "eerste en tweede lid".

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Art. 7. De toegankelijkheidsregelingen voor natuurdomeinen die vóór de inwerkingtreding van dit decreet zijn vastgesteld conform artikel 12octies of artikel 35, §1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, of overeenkomstig artikel 12, §4, van het Bosdecreet van 13 juni 1990, worden binnen zes jaar na de inwerkingtreding van dit decreet geëvalueerd en, in voorkomend geval, aangepast door de minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud. De termijn bedraagt vier jaar voor natuurdomeinen die geheel of gedeeltelijk in een speciale beschermingszone liggen.

Voorafgaand aan een eventuele aanpassing kan het Agentschap voor Natuur en Bos aan de minister een gemotiveerde afwijking vragen van artikel 12septies, paragraaf 1, tweede lid.

De toegankelijkheidsregelingen, vermeld in het eerste lid, blijven onverminderd van kracht tot de beslissing over de evaluatie of, in voorkomend geval, de aanpassing ervan.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 63.267/1
van 3 mei 2018

over

een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest
‘houdende diverse wijzigingen van het Bosdecreet van
13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het
natuurbehoud en het natuurlijk milieu’

Op 3 april 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘houdende diverse wijzigingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 26 april 2018. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad, voorzitter, Chantal BAMPES en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 3 mei 2018.

*

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

Dat onderzoek geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Wilfried VAN VAERENBERGH

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990

Art. 2. In artikel 48 van het Bosdecreet van 13 juni 1990, hersteld bij het decreet van 12 december 2008 en gewijzigd bij het decreet van 28 februari 2014, wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de subsidie betrekking heeft op de aankoop van te bebossen percelen, kan ze maximaal 60% van de aankoopsom bedragen of 80% van de aankoopsom voor gronden in de gebiedsaanduiding ‘bos’ en ‘reservaat en natuur’, tot maximaal 3,5 euro per vierkante meter. De subsidie kan gecumuleerd worden met subsidies van andere overheden, maar de gecumuleerde subsidies mogen niet meer bedragen dan 60% van de aankoopsom of 80% van de aankoopsom voor gronden in de gebiedsaanduiding ‘bos’ en ‘reservaat en natuur’.”.

Art. 3. In artikel 87, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de zinsnede “voor duurzaam bosbeheer, vastgesteld ter uitvoering van artikel 41, tweede lid” wordt vervangen door de zinsnede “, vermeld in artikel 16septies, zevende lid, van het decreet Natuurbehoud”;
- 2° de zinnen “Ingeval de subsidie betrekking heeft op de aankoop van percelen, kan deze maximaal 60% van de aankoopsom bedragen met een maximum van 2,5 EUR/m². Deze subsidie kan gecumuleerd worden met subsidies van andere overheden maar mag samen 60% van de aankoopsom niet overschrijden.” worden vervangen door de zinnen “Als de subsidie betrekking heeft op de aankoop van te bebossen percelen, kan ze maximaal 60% van de aankoopsom bedragen of 80% van de aankoopsom voor gronden in de gebiedsaanduiding ‘bos’ en ‘reservaat en natuur’, tot maximaal 3,5 euro per vierkante meter. De subsidie kan gecumuleerd worden met subsidies van andere overheden, maar de gecumuleerde subsidies mogen niet meer bedragen dan 60% van de aankoopsom of 80% van de aankoopsom voor gronden in de gebiedsaanduiding ‘bos’ en ‘reservaat en natuur’.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Art. 4. In artikel 12septies van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, ingevoegd bij het decreet van 9 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid zijn natuurdomeinen onbeperkt toegankelijk voor voetgangers.”;

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “eerste lid” vervangen door de woorden “eerste en tweede lid”.

Art. 5. In artikel 12octies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “eerste lid” vervangen door de woorden “eerste en tweede lid”;

2° aan het tweede lid wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“3° in een natuurdomein als vermeld in artikel 12septies, §1, tweede lid, dat in zijn geheel onbeperkt toegankelijk is voor voetgangers.”;

3° in het derde lid worden de woorden “eerste lid” vervangen door de woorden “eerste en tweede lid”.

Art. 6. In artikel 12novies, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 mei 2014, worden de woorden “eerste lid” vervangen door de woorden “eerste en tweede lid”.

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Art. 7. De toegankelijkheidsregelingen voor natuurdomeinen die vóór de inwerkingtreding van dit decreet zijn vastgesteld conform artikel 12octies of artikel 35, §1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, of overeenkomstig artikel 12, §4, van het Bosdecreet van 13 juni 1990, worden binnen zes jaar na de inwerkingtreding van dit decreet geëvalueerd en, in voorkomend geval, aangepast door de minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud. De termijn bedraagt vier jaar voor natuurdomeinen die geheel of gedeeltelijk in een speciale beschermingszone liggen.

Voorafgaand aan een eventuele aanpassing kan het Agentschap voor Natuur en Bos aan de minister een gemotiveerde afwijking vragen van artikel 12septies, §1, tweede lid.

De toegankelijkheidsregelingen, vermeld in het eerste lid, blijven onverminderd van kracht tot de beslissing over de evaluatie of, in voorkomend geval, de aanpassing ervan.

Brussel, 4 mei 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,
Joke SCHAUVLIEGE